

Міністерство освіти і науки України
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського

НАУКОВІ ЗАПИСКИ

**Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського**

Серія: Педагогіка і психологія

№ 45 • 2016 р.

Вінниця

Ministry of Education and Science of Ukraine
Vinnytsia State M.Kotsyubynskyi Pedagogical University

SCIENTIFIC ISSUES OF

Vinnytsia state M.Kotsyubynskyi pedagogical university

Section: Pedagogics and Psychology

№ 45 • 2016

Vinnytsia

НАУКОВІ ЗАПИСКИ

Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія
№ 45 • 2016 р.

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського від 25 травня 2016 р. (протокол № 16)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

В. І. Шахов – Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, професор, завідувач кафедри психології; доктор педагогічних наук, професор (відповідальний редактор).

О. В. Акімова – Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, професор, завідувач кафедри педагогіки; доктор педагогічних наук, професор (заступник відповідального редактора).

Г. О. Балл – Інститут психології ім. Г. С. Костюка НАПН України, завідувач лабораторії методології та теорії психології, доктор психологічних наук, професор член-кореспондент НАПН України.

В. І. Бондар – Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, директор Інституту педагогіки і психології; доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України.

Б. А. Брилін – Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, доктор педагогічних наук, професор кафедри ансамблевої гри та естрадного мистецтва.

В. М. Галузяк – Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, доцент кафедри педагогіки; кандидат психологічних наук, доцент (відповідальний секретар).

Р. С. Гуревич – Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, директор інституту магістратури, аспірантури і докторантури; доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України.

П. М. Гусак – Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, завідувач кафедри соціальної педагогіки та педагогіки вищої школи; доктор педагогічних наук, професор.

З. С. Карпенко – Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника, завідувач кафедри педагогічної та вікової психології; доктор психологічних наук, професор.

А. М. Коломієць – Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, завідувач кафедри математики і методики навчання математики; доктор педагогічних наук, професор.

Мазур Пьотр – Вища Державна Професійна Школа м. Хелм, завідувач кафедри педагогіки, доктор габілітований, професор (Польща).

Н. Г. Ничкало – доктор педагогічних наук, професор, академік-секретар відділення педагогіки і психології професійно-технічної освіти Національної академії педагогічних наук України.

О. М. Паламарчук – Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології.

Сова Йозеф – Старопольська школа вища в м. Кельце; доктор габілітований, професор (Польща).

О.В. Сухомлинська – доктор педагогічних наук, професор, академік-секретар відділення теорії та історії педагогіки Національної академії педагогічних наук України.

Г. С. Тарасенко – Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, завідувач кафедри педагогіки та методики дошкільної і початкової освіти; доктор педагогічних наук, професор.

Шандор Палфі – Дебреценський університет, Гойдубесерменське відділення, доктор педагогічних наук (Угорщина).

Шурек-Борута Аліна – Університет Шльонський у Катовіце, керівник закладу суспільної педагогіки та міжнародної освіти; доктор габілітований, професор (Польща).

Яворська-Вітковська Моніка – Куявсько-Поморська вища школа в Бидгощі, декан відділу наук суспільних і філологічних; доктор габілітований, професор (Польща).

Літературний редактор: М.О. Давидюк, А.І. Марченко

Комп'ютерна верстка: Н.Р. Опушко

Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія: Зб. наук. праць. – Випуск 45 / Редкол.: В.І. Шахов (голова) та ін. – Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2016. – 170 с.

У збірнику вміщені наукові статті з актуальних проблем сучасної педагогіки та психології, в яких розкриваються питання дидактики, теорії і методики виховання, професійної освіти, соціальної педагогіки, порівняльної педагогіки, історії педагогіки, педагогічної психології.

Свідоцтво про реєстрацію КВ № 8412 видане Міністерством юстиції України 06.02.2004 р.

ББК 74. 00+88. 40+88. 840
Н 34

SCIENTIFIC ISSUES
of Vinnytsia State M.Kotsyubynskyi Pedagogical University
Section: Pedagogics and Psychology
№ 45 • 2016

Recommended for publication by the decision of the Academic Council of
Vinnytsia State M.Kotsyubynskyi Pedagogical University
25 May 2016 (proceedings № 16)

EDITORIAL BOARD

Editor-in-chief: Prof. Dr. Volodymyr I. Shakhov, Vinnytsia State M.Kotsyubynskyi Pedagogical University (Ukraine)
Prof. Dr. Olha V. Akimova, Vinnytsia State M.Kotsyubynskyi Pedagogical University (Ukraine)
Prof. Dr. Georgiy O. Ball, G.S. Kostiuk Institute of Psychology of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine
Prof. Dr. Volodymyr I. Bondar, National Pedagogical Dragomanov University (Ukraine)
Prof. Dr. Boris A. Brylin, Vinnytsia State M.Kotsyubynskyi Pedagogical University (Ukraine)
Executive secretary: As. Prof. Dr. Vasyl M. Haluziak, Vinnytsia State M.Kotsyubynskyi Pedagogical University (Ukraine)
Prof. Dr. Roman S. Hurevytch, Vinnytsia State M.Kotsyubynskyi Pedagogical University (Ukraine)
Prof. Dr. Petro M. Husak, Lesya Ukrainka Eastern European National University (Ukraine)
Prof. Dr. Zinoviya S. Karpenko, Vasyl Stefanyk Precarpathian National University (Ukraine)
Prof. Dr. Alla M. Kolomiets, Vinnytsia State M.Kotsyubynskyi Pedagogical University (Ukraine)
Prof. Dr. Piotr Mazur, The State School of Higher Education in Chełm (Poland)
Prof. Dr. Nelya H. Nychkalo, National Academy of Educational Sciences of Ukraine
Prof. Dr. Olha M. Palamarchuk, Vinnytsia State M.Kotsyubynskyi Pedagogical University (Ukraine)
Prof. Dr. Józef Sowa – Old Polish University, Kielce (Poland)
Prof. Dr. Olha V. Sukhomlynska, National Academy of Educational Sciences of Ukraine
Prof. Dr. Halyna S. Tarasenko, Vinnytsia State M.Kotsyubynskyi Pedagogical University (Ukraine)
Prof. Dr. Sándor Pálfi, University of Debrecen (Hungary)
Prof. Dr. Alina Szczurek-Boruta, University of Silesia, (Poland)
Prof. Dr. Monika Jaworska-Witkowska, Kujawy and Pomorze University of Bydgoszcz (Poland)

Text editors: Maryna.O. Davydyk, Alla.I. Martchenko

Technical editor: Nadiya R. Opushko

The Scientific Issues of Vinnytsia State M. Kotsyubynskyi Pedagogical University. Section: Pedagogics and Psychology. – Issue 45 / Editorial board: Volodymyr I. Shakhov (editor-in-chief) and others. – Vinnytsia: LLC «Nilan Ltd», 2016. – 170 p.

The volume contains scientific articles on relevant issues of modern pedagogy and psychology, which reveal questions of didactics, theory and methodology of education, vocational training, social pedagogy, comparative pedagogy, history of education, educational psychology.

Certificate of registration KB № 8412 issued by the Ministry of Jurisdiction of Ukraine 06.02.2004.

ББК 74.00+88.40+88.840
Н 34
ISSN 2415-7872